

Dél-Zalai Homokvidék HUBF20049 (2927 ha)

Prioritás (SDF 4.2 Quality and Importance):

„Kiemelt fontosságú cél a következő fajok/élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, helyreállítása:

Élőhelyek:

- Pannon homoki gyepek 6260
- Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyagbemosódásos talajokon (*Molinion coeruleae*) 6410
- Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai 6430
- Folyóvölgyek *Cnidion dubii*hoz tartozó mocsárrétjei 6440
- Mészkedvelő üde láp- és sásrétek 7230
- Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) 91E0

Fajok

Közönséges denevér (*Myotis myotis*)

Nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Szarvasbogár (*Lucanus cervus*)

Természetvédelmi célkitűzések (SDF 6.2 Management)

Általános célkitűzés:

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok:

A terület fő célkitűzései:

- A területen élő közösségi jelentőségű fajok által is reprezentált, hazai és közösségi szinten is egyedülálló természetes és természetyszerű élőhelyek megőrzése, fenntartása, különös tekintettel a **meszes pannon homoki gyepekre**. A gyepeket veszélyeztető legfőbb tényező, az élőhelyet fenntartó hagyományos gazdálkodás teljes hiánya (legeltetés, kaszálás elmaradása), és az e következtében beálló becserjésedés, elgyomosodás. Felszámolása érdekében a megfelelő tájhasználat újbóli kialakításának elősegítése célszerű.
- A száraz homoki gyepekben az emberi tevékenység (felszíni homokfejtés, kommunális hulladékkal való visszatöltés, technika sportok felszínkárosító hatása) által előidézett degradáció mérséklése a további felszínbolygatási tevékenységek fokozatos felszámolásával, és a keletkezett gyep-sebek regenerációjának elősegítésével.

- A terület legfőbb értéke, hogy kis térléptéken belül található meg extrém száraz élőhelyek (nyílt homoki gyepek) és üde vízellátottságú pangóvizes területek (égerligeterdők, üde mocsár- és sásrétek). A magas biodiverzitás-érték megóvása érdekében a mozaikosság fenntartása, a mélyen fekvő üde területek megfelelő vízellátottságának biztosítása.

További célok és végrehajtandók:

- A legjelentősebb homoki gyepterületeken elő kell mozdítani a társulást veszélyeztető **özönfajok visszaszorítását** (selyemkóró, aranyvessző, amerikai alkörmös, bálványfa, akác). A terület tulajdonosokkal történő együttműködés folyamatos biztosítása szükséges hozzá.
- Az érintett szervezetek bevonásával a jelölő élőhelyek további degradációjának megakadályozása bizonyos területek lezárásával, figyelmeztető/tájékoztató táblák kihelyezésével, a lakosság tájékoztatásával.
- A sérülékeny homoki gyepeket kiterjedten károsító magas létszámú vaddisznóállomány szabályozása a vadászati hatóság és a területen a vadászati jogot gyakorló szervezet bevonásával.
- A honvédségi vagyongazdálkodásban lévő területeken (Sormás 077/1 (280,89 Ha), Homokkomárom 044/1 (47,1 Ha), Nagykanizsa 0366/6 (146,1 Ha) bérbeadás és az egyéb tevékenységek feltételeinek természetvédelmi szempontú alakítása az egyedülálló fajkészlettel rendelkező homoki gyeptársulások megőrzése érdekében.
- A pannon homoki gyepek (6260) természetessége felmérési időszakonként (hat évenként), legalább az összesített területük 8%-án növekedjen, elsősorban a tájidegen növényfajok visszaszorításával és természetvédelmi kezelésük – legeltetésük, kaszálásuk – javításával.
- A pannon homoki gyepek térbeli kapcsolatait javítani szükséges. Kiterjedésük ennek érdekében felmérési időszakonként legalább 1%-al növekedjen.
- A fekete fenyő ültetvények dombhátról történő fokozatos letermelése, a talaj és vízviszonyoknak megfelelő természetes társulás kialakítása.
- Az égererdők vonatkozásában legalább 5m³/ha holtfát az élőfakészlet 5%-os mértékében lábon hagyandó hagyásfa-csoportokhoz kapcsolódóan ajánlott visszahagyni.
- A nem közösségi jelentőségű, de a jelölő társulások karakterét erősen befolyásoló védett fajok fennmaradását a kezelések kialakításakor célszerű figyelembe venni. Ezek a fajok a következők: agárkosbor (*Orchis morio*), békalilium (*Hottonia palustris*), buglyos szegfű (*Dianthus superbus*), északi sás (*Carex hartmanni*), fehér zászpa (*Veratrum album*), fekete gólya (*Ciconia nigra*), fürtös gyűrűvirág (*Carpesium abrotanoides*), gyurgyalag (*Merops apiaster*), homoki imola (*Centaurea arenaria*), homoki gyík (*Podarcis taurica*), homoki vértő (*Onosma arenaria*), kapcsos korpafű (*Lycopodium clavatum*), karéjos vesepáfrány (*Polystichum aculeatum*), kereklevelű körtike (*Pyrola rotundifolia*), kétlevelű sarkvirág (*Platanthera bifolia*), kígyónyelv páfrány (*Ophioglossum vulgatum*), közönséges denevér (*Myotis myotis*), nagy hörcsincér (*Cerambyx cerdo*), szarvasbogár (*Lucanus cervus*), széles pajzsika (*Dryopteris dilatata*), szibériai nőszirm (*Iris sibirica*), tavaszi tözike (*Leucojum vernum*), téli zsurló (*Equisetum hyemale*), tözgepáfrány (*Thelypteris palustris*), vitézkosbor (*Orchis militaris*), vöröshasú unka (*Bombina bombina*), zöldvirágú körtike (*Pyrola chlorantha*), sisakos sáska (*Acrida hungarica*), magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), mocsári nőszőfű (*Epipactis palustris*)